

Debreceni Nagyujság

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Főszerkesztő	Felelős szerkesztő	SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:
HELYBEN: VIDÉKEN:		Dr. Gulyás István	Szalánczy József	Debrecen Darabos-u. 19.	Debrecen, Piac-utca 7. sz.
Egy évre 12 korona	Egy évre 18 korona	Laptulajdonos: Thaisz Arthur,		Telefon 862.	Telefon 223.
Fél évre 6 korona	Fél évre 9 korona				
Negyed évre 3 korona	Negyed évre 4 K 50 f.				

A nemzetiségi vita.

A képviselőház ülése.

Pár napi szünet után ma folytatta a képviselőház a nemzetiségi kérdés tárgyalását. A vita előreláthatóan holnap fog véget érni.

Az ülés.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést, jelenti a Háznak, hogy Székács Ferenc képviselő a mandátumáról lemondott. Jelenti továbbá, hogy Hazai Samu báró honvédelmi miniszter a holnapi ülésen fog válaszolni Rakovszky Istvánnak minapi interpellációjára a palotaórségnek dolgában.

Ezután áttér a Ház a napirendre: a nemzetiségi kérdés tárgyalására.

Neugeboren örömét fejezi ki amiatt, hogy e nagyfontosságú tárgy végre napirendre kerül. Apponyi beszéde nagyjelentőségű volt, ugymond, — mert ez a beszéd kitünő háttérrel szolgáltatott Tisza István gróf akciójához és ennek szükségességét megokolta, — másrészt pedig a nemzetiségi párt álláspontját bizonyos tekintetben érthetővé tette. Apponyinak a nemzetiségi kérdésre nézve átgondolt és logikus rendszere van, de ennek a rendszernek nagy hibája, hogy absztrakt, dogmatikus természetű, figyelmen kívül hagyja a nem magyaranyelvű ember gondolat- és értelemvilágát.

Foglalkozik a szónok Bethlen István gróf beszédével is, amely a végletekig megy, a mikor a múlt századbeli nemzetiségi vezérek államellenes cselekedeteire is hivatkozik, a mikor a nemzetiségek ellen állást foglal.

Holló Lajos azt fejtegeti, hogy nagy hiba volt a miniszterelnöktől, hogy tárgyalásba bocsátkozott egy olyan pártszervezettel, amelyről hivatalos kormányzati intézkedéssel megállapították, hogy működése és létezése az egyseges magyar államra nézve veszélyes.

A délutáni ülésen elsőnek Kállai Tamás beszélt, üdvözölte Tisza Istvánt a nemzetiségi akciójáért. A nemzetiségi baj orvoslását a közigazgatás államosításában látja. Szabó István kisgazdapárti tiltakozik a románokkal kezdetű tárgyalások ellen. Nem veszi tudomásul a miniszterelnök választát. Báró Ghillányi földművelésügyi miniszter a szónokoknak a telepítési akcióra vonatkozó felszólalásaira válaszolt. Elfogadja mindenben a miniszterelnök választát. Bánffy Miklós azt hangoztatja, hogy a Házban a nemzetiségi képviselők nem az oláh népet, hanem a magyarországi kerületeket képviselik. Gresswein Sándor azt mondja, hogy a nemzetiségi kérdés nem speciális magyar baj, ezt a demokrácia terjedése hozza magával mindenütt. Határozati javaslatot terjeszt be a nemzetiségi törvény revíziója dolgában. Tuleszky János pénzügyminiszter az 1910. évi állami zárszámadásra vonatkozó javaslatot terjesztett be s ezzel az ülés este hét órakor véget ért.

Hajdumegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága kedden rendkívül iközgyűlést tartott, amely iránt élénk érdeklődés nyilvánult, noha politikai természetű ügy, választás, amely tudvalevőleg leginkább izgatja az érdeklődést, nem szerepelt a rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán. A gyűlést, amelynek napirendjén száz ügy szerepelt, tulajdonképpen azért kellett összehívni, hogy a községi jegyzők illetményeit szabályozó új törvény értelmében a becslőbizottságok sürgősen megalakítsanak.

Nem volt néptelen a gyönyörű, díszes közgyűlési terem karzatja sem. Egy új törvényhatósági bizottsági tag huzódott meg ottan. Most jelent meg először a vármegye közgyűlésén, mint a törvény-

hatósági bizottság tagja. Nem kapott meghívót és ezért nem mert a többi tagok között, a kényelmes székekben, a zöldpostós asztalok mellett helytfoglalni.

A vármegyeháza gyönyörű közgyűlési termét, amilyen aligha van még egy az országban, nagyon szigorú megrovásban részesítette az egyik bizottsági tag: Oláh Béla bősziorményi gazdálkodó. Ő nincs hozzá szokva az ilyen nagy teremhez, amelyben elvész a hang:

— Ez a fényes ház — mondotta — mindenre való, csak nem tanácskozársra! Nem lehet megérteni a szót.

Domahidy Elemér főispán kilenc órakor nyitotta meg a közgyűlést, amely gyors egy másulánban kezdte tárgyalni az előtte fekvő ügyeket. Megalakították a községi és körjegyzők, valamint segédjegyzők illetményeinek szabályozásáról szóló 1913. évi LX. t.-c. 6. paragrafusában foglalt rendelkezés értelmében a becslőbizottságokat. Néhány röviden elintézett ügy után következtek a nyugdíjazások, amelyek szintén fontosabb tárgyai voltak a közgyűlésnek, amely kimondotta, hogy Pénzes Sándor árvaszéki elnököt, aki 1878. július 20-án lépett a vármegye szolgálatában s ugyanazon évben, december 1-én árvaszéki elnökké választott, 8000 korona fizetéssel és 1120 korona lakbérrel nyugdíjba helyezik, április 15-től kezdődőleg. Ugy szintén hozzájárult a közgyűlés Orosz Endre árvaszéki ülnöknek 6000 korona fizetéssel és 960 korona lakbérrel való nyugdíjazásához, aki 1878. január 1-én lépett a vármegye szolgálatába, mint II. aljegyző és 1880. október 1-én árvaszéki ülnökké választott. A törvényhatósági bizottság nyugdíjba vonulások alkalmából elismeréssel adózott ugy Pénzes Sándor, mint Orosz Endre működésének.

Nyugdíjazta a vármegye Józsay Antal irodatisztet 3600 korona fizetéssel, 720 korona lakbérrel, továbbá Jónás Mi-

hály hivatalsszolgát 846 korona fizetéssel, 240 korona lakbérrel, Lőki Sándor hivatalsszolgát 783 korona fizetéssel és 200 korona lakpénzzel.

Ezek a nyugdíjazások évi 22469 koronával terhelik meg a nyugdíjalapot, amely már sem győzi a nyugdíjazásokat deficit nélkül.

Hosszabb vitára adott alkalmat Hajduböszörmény város nyugdíjszabályzatának elbírálása.

Versenyárgyalás a burkolásokra.

A Magyar Aszfalt r.-t. és a munkanélküliek.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, márc. 17.

Mint ismeretes, a Magyar Aszfalt r.-t. ajánlatot tett a városnak több sürgős burkolási munkára s arra hivatkozott ajánlatában, hogy ennek elfogadása nagy mértékben fog enyhíteni a munkanélküliségen. Az ajánlat a József kir. herceg-utca gyalogjárójának aszfaltozására, a Batthyány-utcai kocsit burkolására s a Kossuth-szobor körüli tér és az Egyház-tér burkolására szól, a gyalogjárónál tíz évi, a többi munkánál hat évi ingyenes jókarbantartással. Fizetési határidő 1915. május 1.

A tanács — tekintettel az ajánlat mérsékelt feltételeire s a munkanélküliségre, s hivatkozva a közszállítási szabályzat 8. §-ára — kivételesen mellőzhetőnek tartja a versenytárgyalás kiírását s elfogadásra ajánlja a Magyar Aszfalt r.-t. ajánlatát.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén terjesztette elő ezt az ügyet az előadó. Jelentette, hogy a mérnöki hivatal számítása szerint a szobanforgó munkálatok a Magyar Aszfalt ajánlatában jelzett anyag mellett összesen 288518 koronába kerülnek, ha ellenben gőzhengerelt aszfaltot

Étvágytalanság, gyomor-görcs, emésztési zavaroknál a legbiztosabb hatású házi-szer a

PALMA.

Próbaüveg 40 fillér.

Kapható:
Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Piac-utca 30. sz.

használnak, úgy 273.405 koronába. Javasolta az előadó, hogy a mérnöki hivatal által elkészített feltételek és egy-ségáruk mellett rendeljék el a munkálatokat és mondják ki, hogy a város csak a munkálatok befejezése után egy év múlva köteles megfizetni a költségeket.

Freund Jenő dr. kijelenti, hogy a burkolási program végrehajtását sürgősnek tartja, de ilyen nagy munkálatoknál lehetetlen mellőzni a nyilvános versenytárgyalást. Nem vállalja a felelősséget, hogy ha a versenytárgyalás esetleges kedvezőbb eredményétől megfosztják a várost. Rövid terminusra ki kell írni a versenytárgyalást.

Jánosi Zoltán a munkanélküliség nyomorán való enyhítés céljából megengedhetőnek tartja a versenytárgyalás mellőzését. A Kossuth-szobor körüli tér rendezése nehéz probléma, tudomása szerint még nem egyeztek meg a helyi vasúttal a sínáthelyezések ügyében. A többi munkálatokat azonban meg lehet csinálni sürgősen a munkanélküliségre való hivatkozással s a miniszteri jóváhagyást is meg lehet nyerni. Már csak azért is el lehet fogadni a Magyar Aszfalt r.-t. ajánlatát, mert a versenytárgyalás sem igen eredményezne alacsonyabb árakat, — ismeretes, hogy ezek a társaságok valóságosan felosztották egymás közt az országot s mindegyiknek megvan a maga területe, ahol a többi vállalatokkal szemben megegyezésszerűleg olcsóbb ajánlatot tesz. Javasolja, hogy a Kossuth-tér burkolásának kivételével a többi munkát adják ki a Magyar Aszfalt r.-t.-nak.

Freund Jenő dr. fenntartja javaslatát. Méltányolja a munkanélküliek helyzetét, de ezek a burkolások csak a földmunkásoknak adnak munkát, holott a munkanélküliek táborának a zömét az ipari munkások teszik. Ezeknek a helyzetén pedig a meginduló nagy építkezések, az egyetemi klinika s a többiek fog-nak segíteni.

Több felszólalás után dr. Vargha Elemér elnök szavazásra tette fel a kérdést. A bizottság hat szavazattal ellen a Freund Jenő indítványát fogadta el, javasolva a versenytárgyalás kiírását, a mérnöki hivatal által jelzett anyaghasználati feltétel mellett s a Magyar Aszfalt aján-

latának módozatai alapján. A versenytárgyalás kiírásánál ki-kötendő, hogy a város a munkálatok elkészülte után egy évre fizeti meg a költségeket.

A mészhomokkőtégla és a Bika-építkezés.

Debreczen, márc. 17

Az Arany Bika részvenytársaság a múlt év július 1-én kérvényt intézett a tanácshoz, hogy az építkezésnél mészhomokkőtéglat is alkalmazhasson. A tanács elutasította a kérelmet, mert a közgyűlés által elfogadott és engedélyezett terv szerint agyagtéglat kell használni. Később a pillérekhez mészhomokkőtéglat kezdtek használni s a polgármester betiltotta ezt, csupán a már megkezdett pillérek befejezését engedve meg, hogy az építkezésnél fennakadás ne legyen. A mészhomokkőtéglagyár ezeket a határozatokat megfélemberte, majd mikor kérte, hogy a többi pilléreket is a jelzett anyagból építhessék s a tanács ezt nem engedélyezte, ismét felebbezzel élt, csatolva a műegyetemen kiállított bizonyítványt a mészhomokkőtégla használhatóságáról és megfeleléséről.

Ma kerültek ezek a felebbezések a jog- és pénzügyi bizottság ülése elé, ahol Vársáry István dr. előadó ismerette a kérdést és javasolta, hogy a Bika-építkezés hátralevő munkálatainál engedtesék meg bizonyos mennyiségű, körülbelül 400.000 darab mészhomokkő tégla használatát.

Márk Endre hozzájárul az előadói javaslathoz, bár úgy hallja, hogy az építkezés nem abban az állapotban van már, hogy ilyen nagymennyiségű téglat felhasználhassanak.

Tóth István nem ajánlja, hogy korlátozzák a felhasználható mennyiséget, csak azt a kikötést javasolja, hogy alapozási munkáknál ne alkalmazzanak mészhomokkőtéglat.

Freund Jenő dr. csatlakozik ehhez a véleményhez. A mészhomokkő téglagyár egy olyan helyi vállalkozás, mely nagy befektetésekkel és elismerten megfelelő és jó produktumaival szemben megérdemli a támogatást. Nem érti a tanács averzióját, amelylyel a vállalkozás iránt van.

Hivatkozik a polgármesterre, aki az egyházi bérpalota építésénél, mint főgondnok, kérte a tanácsot, hogy engedje meg a mészhomokkő tégla használatát s a tanács meg is engedte. Indítványozza, — hívja fel a bizottság a tanácsot, hogy az építési szabályrendeletben, az építkezési anyagról szóló résznél a mészhomokkőtégla szerepét kellőképp biztosítsa.

Vargha Elemér dr. elnök kijelenti, hogy a tanács idegenkedése ez ügyben nem rosszindulatú s nem lehet szó averzióról. A tanácsnak nem állott módjában megengedni a mészhomokkőtégla használatát.

A bizottság végül magáévá tette az előadói javaslatot a Tóth István pótlásával, valamint Freund Jenő indítványát is.

Pavlik sapkája.

A második Csuha-pör.

A képviselőháznak 1912. évi június negyedikén viharos ülése volt, s az elnök intézkedésére Pavlik Ferenc rendőrfőfelügyelő vezetésével egy csapat rendőr vonult az ülés-terembe, hogy a kitiltott képviselőket kivezesse. Ekkor történt, hogy Csuha István képviselő Pavlik Ferencet megütötte s lekapta fejéről a sapkát.

A büntető törvényszéken, mely Csuha Istvánt hatóság ellen való erőszakért vontá feleletre, a vádlott védője dr. Visontai Soma jogos védelemnek mondta a Csuha cselekedetét. Az a rendőr ugyanis, így állította a védő, aki Justh Gyulát ki akarta vezetni, a revolveréhez nyúlt s Csuha abban a hiszemben, hogy a rendőr löni akar, Justh védelmére sietett. Pavlik föl akarta tartóztatni, s ekkor Csuha megütötte a rendőrfőfelügyelőt. Főljánlotta a védő annak bizonyítását, hogy a rendőrök bevonulása s a képviselők kivezetése törvénytelen volt, a rendőrség tehát nem törvényes hatáskörében járt el. A törvényszék a védő ökoskodását nem fogadta el, s Csuha Istvánt hatóság ellen való erőszakért hét napi fogházra ítélte.

A királyi tábla részben a védő álláspontjára helyezkedett, amennyiben az első bíróság ítéletét megsemmisítette s a törvényszéket új eljárásra utasította.

Csuha István ügye a királyi tábla által kijelölt új alapon ma fordult meg másodszor a büntető törvényszék előtt.

A tárgyalás.

A tárgyalásra tizenhat tanut idéztek be, köztük tíz képviselőt. Ezek: Eitner Zsigmond, Déry Zoltán, Palugyay

Móric, Polónyi Géza, Zlinszki István, Szmrecsányi György, Ivánka Imre, Károlyi Mihály gróf, Huszár Károly és Polónyi Dezső.

Az ítélő tanácsban Fűzes-séry Zoltán királyi táblai bíró elnököl. Szavazó bírák: Székely Lajos és Thold István. A vádhatóságot Nagy Béla dr. királyi ügyész képviseli. Csuha István vádlottat Visontai Soma dr. védi.

Az elnök konstatálja, hogy Palugyay Móric, Huszár Károly, Ivánka Imre, és Déry Zoltán nem jelentek meg. Déry levélben jelentette az elnöknek, hogy beteg, egyúttal közölte, hogy mit tud az esetről.

Visontai Soma kértére az elnök megidézte még tanunak Bakonyi Samu debreceni országgyűlési képviselőt is.

Csuha István.

Főolvasták a vádiratot, majd Csuhanak az első tárgyaláson tett vallomását olvasták fel. Mint ember sajnálta, hogy megütötte Pavlikot, a kiról nem is tudta, hogy ő az. Arra nem emlékszik, hogy a kezével ütötte meg vagy a sapkájával. Csuha kijelenti, hogy ezt a vallomását egész terjedelmében föntartja.

A tanukihallgatásokra került később a sor.

Pavlik Ferenc.

Elsőnek Pavlik Ferenc állott a bíróság elé. Főolvasták az első tárgyaláson tett vallomását. Justh Gyulát akar ták kivezetni, s e közben valaki lekapta a sapkáját esfejbe ütötte vele. Később megtudta, hogy Csuha István ütötte meg, aki másnap saj-

Kénytelen mindenki meghajolni a HRABÉCZY gyár r.-t. munkájának kifogástalansága előtt.

Báli alkalmakra szükséges ruhaneműeket oda küldjük be és a kivittel mindenképen meg leszünk elégedve.

Tisztit, fest, mos és vasal! Fertőtlenített ágytöltisztítás!

HRABÉCZY első debreczeni gőzmosó, vegytisztító és ruhafestő részvenytársaság.

CRIKVENICA

(CIRKVENICA)

Nagy gyógyhatású görvély és angolkórna, az idegrendszer betegségeinél, vérszegénység-nél, sapkórna, női betegségeinél, elhárjasodásnál és idült rheumatismusnál. Mint klimatikus gyógyhely páratlan maláriánál, influenzánál és minden hurutos betegségeinél.

Modern fürdők nap-, homok és szabad tengeri fürdőre.

tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely

az Adria partján (Fiume mellett).

Egyedüli belföldi tengeri fürdő. Mesés homok-plázs. A partot körülbelül 300 méternyire finom homok borítja és oly sekély, hogy gyermekek minden felügyelet nélkül is fürödhetnek.

Kimerítő prospektust küld: **A FÜRDŐ-BIZOTTSÁG.**

nálatát fejezte ki neki. A maga részéről nem kívánja Csuhát megbüntetést. Csuhát nem tartóztatta le, csak kihallgatása régett előállította a főkapitányságra.

Pavlik: Főntartom a vallomást.

Thold bíró: Igaz az, hogy egy rendőr revolveréhez kapott?

Pavlik: Igaz.
— Akkor ütötte meg Csuhát a revolveréhez nyult?
— Akkor történetelt az eset. Hallottam, hogy az egyik képviselő megjegyezte, hogy nézd csak, még a revolveréhez nyul.

Az elnök: Az első tárgyaláson Pavlik tanu ur erről semmit sem tudott.

Csuhát: Megismétlem azt a kijelentésemet, hogy nem Justh János kivételéről volt szó, hanem Justh Gyuláról.

Pavlik megmarad a mellett hogy Justh Jánost akarták kivételni.

Visontai dr.: Mikor hátrahézt, hogy megfigyelje azt a rendőrt, aki a revolveréhez nyult, akkor már elhangzott a képviselők részéről az a megjegyzés, hogy a revolveréhez nyul?
— Igen.

Károlyi Mihály gróf.

Károlyi Mihály gróf a következő tanu. Elmondja Károlyi gróf, hogy az volt neki is s a többi képviselőnek is a meggyőződése, hogy a rendőr a fegyverét használni akarta.

Polónyi Dezső.

Polónyi Dezső országgyűlési képviselő a következő tanu.

Az elnök: Mikor ütötte meg Csuhát Pavlikot.

— Azután, hogy a rendőr a revolveréhez nyult.

— Olyan volt-e a helyzet, hogy Csuhát elévesztette az ütést s a rendőr helyét Pavlikot ütötte meg?

— Nyugot lekiismerettel tehetem le az esküt, hogy Csuhát jogos főhíberében ültötte meg Pavlikot.

Zlinszky István.

Zlinszky István országgyűlési képviselő az elnök kérdésére lemondja, hogy nem látta azt a jelenetet, mikor Csuhát megütötte Pavlikot. Csak azt látta, mikor a rendőr a revolveréhez nyult.

Schmidt rendőrfőfelügyelő.

Schmidt Ede rendőrfőfelügyelő a múlt tárgyaláson azt vallotta, hogy miközben Justh Gyulát ki akarták vezetni, Csuhát megütötte Pavlikot. Az igaz, hogy Dész rendőr a revolveréhez nyult. Ő erre odaugrott a rendőrhöz, megfogta a kezét s rákiáltott:

— Az istenért, mit akar?

A rendőr erre azt felelte, hogy a szíja megoldódott s a táskája le akart esni. Az

elnök kérdésére kijelenti a tanu, hogy lehetséges, hogy a rendőr előbb is nyult a revolveréhez. Schmidt főntartja ezt a vallomását.

Odor Lajos rendőr.

Odor Lajos rendőrt hallgatták ki.

Két sapka.

Miután a királyi tábla arra vonatkozólag is kérte a bizonyítás kiegészítését, vajjon Csuhát nem tévedésből ütötte-e meg Pavlikot a rendőr helyett, az elnök főhívására Schmidt rendőrfőfelügyelő s a rendőr is fölteszi a szolgálati sapkáját. Az elnök megállapítja a két sapka közt a különbséget.

Visontai: Mellékelni kellene az aktákhoz a két sapkát.

Az elnök: Tessék indítványozni.

Dész György rendőr.

A következő tanu Dész György rendőr, aki a tumultusban a revolveréhez nyult.

Az elnök: Igaz-e, hogy a revolveréhez nyult?

— Nem igaz. Csak a táskámhoz nyultam, mert leszakadt.

Más tanuk.

Kihallgatták ezután Ssmrecesányi György, Palugyay Móric, Polónyi Géza, Eitner Zsigmond és Bakonyi Samu képviselőket. Valamennyien úgy adták elő az esetet, hogy mikor Justh Gyulát kiakarták vezetni, az egyik rendőr a revolveréhez nyult s ez a jelenet mindenkién azt az impressziót keltette, hogy a rendőr a fegyverét használni akarja.

Az eskü.

A törvényszék elrendelte valamennyi tanuak a meghittetését. Amikor a tanuk, köztük a rendőrök is, az ítélő tanács előtt sorakoztak, hogy letegyék az esküt, Polónyi Dezső kijelentette, hogy nem teszi le az esküt a rendőrökkel együtt, mert azok nem a valóságnak megfelelő módon vallottak. Az elnök rábeszélésére azonban mégis letette a többi tanukkal együtt az esküt.

Az elnök ezután szünetet rendelt el.

Csuhát Istvánt felmentették.

A törvényszék ítélőtanácsa Csuhát Istvánt felmentette a vád és következményei alól, azzal az indokolással, hogy most is azon az állásponton van: a rendőrség, mint hatóság járt el a képviselőházban, azonban a tanuk úgy látták, hogy a rendőr a revolveréhez nyult s ennélfogva jogos izgalmában követte el Csuhát a vádbeli cselekményt. Az ügyész felebbezett.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen, márc. 17.

A jog- és pénzügyi bizottság ma délutáni ülésén dr. Vargha Elemér tanácsnok, — majd Kovács József polgármester elnöklésével jelen voltak: Kondor Kálmán főszámvévő, Borsos József h. főmérnök, Csapó László főpénztárnok, Vásáry István dr., Freund Jenő dr., Márk Endre, Jánosi Zoltán, Tüdös János dr., Rickl Antal, Tóth István, Wilhelms Emil és Csanak József.

A bizottság javasolja, hogy 1000 koronát szavazzanak meg a mérnöki hivatalnak a burkolandó utcák rendbentartására.

A fiatalkoruak debreczeni felügyelő bizottsága kéri a várost, hogy a menhelyről elbocsátott fiatalkoruak ideiglenes otthona számára adja át az Erzsébet-utca 56. és 54. számú házakat. Az előbbi a lányok otthona lenne november 1-éig, azután a Bethlen-utca 34. számú ház szolgálhatna erre a célra. A bizottság ily értelemben javasolja a kérés teljesítését.

A nyugdíjszabályzatról szóló miniszteri leiratra vonatkozólag a bizottság azt javasolja, hogy a napidíjasokat illetőleg tartassanak fenn a szabályzat eredeti rendelkezéseit, ha azonban a miniszter ragaszkodik a leirat módosításaihoz, ezeknek megfelelőleg alakíttassék át a szabályzat.

A tisztviselők előlegéről szóló szabályzathoz a miniszter általánosságban hozzájárul, de több módosítást is ajánl, amelyeket a bizottság is elfogadásra javasol.

Az ülés többi részéről más helyen számolunk be.

Tolvaj katonatiszt.

Pétevár, márc. 17.

Katona ikörökben nagy fel-tűnést keltett az a hír, hogy egy Poljakov nevű katonatisztet letartóztattak. Poljakovot, aki tagja az egyik orosz katonai bizottságnak, lopás vádjá miatt tartóztatták le, s csak nagynehezen bocsátották szabadon, a kölni orosz konzul közbelépésére.

Korona Passage. Telefon 3-28

Ma utoljára!

A kaméliküli ember.

Szenzációs artista dráma 5 felv.

PATHÉ UJSÁG.

Multheti világesemények

A Doktor ur.

Előadások este pontosan 6 órától minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. Rendes helyárak. Bérlet-tisztviselő és trafikjegyek érvényesek.

Csütörtökön
Pénteken—Szombaton
Vasárnap

március hó 19—20—21—22-én

A családi gyémánt.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

A Niagara hullámaiban.

Amerikai történet 2 felvonásban.

DEBRECZEN LEGNAGYOBB
ÉS LEGSZEBB MOZGÓJA
Egyház-tér. Telefon 12 51.

Szerdán—Csütörtökön—Pénteken—Szombaton
március hó 18—19—20—21-én

Irodalmi esték II. sorozata.

Kizárólagos bemutatási joggal. Alexander Dumas világhírű regénye

A három testőr.

5 felvonásban.

Előadások: (hétköznap) pontosan 6, 8 és 10 órakor, felvonások között bemenet nincsen. — Rendes olcsó helyárak.
Szombaton és Vasárnap az előadások pontosan 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

VASÁRNAP—HÉTFŐN—KEDDEN

március hó 22—23—24-én

A bíró becsülete

Olasz dráma 3 felvonásban.

És a kiváló Pathé féle kísérő műsor.

Caillaux pénzügyminiszter feleségének boszuja.

Agyonlőtte a „Figaró” szerkesztőjét.

Tudósítónk telefonjelentése.

Debrecen, márc. 17.

Caillaux francia pénzügyminiszter felesége agyonlőtte Calmette Gantost, a párisi Le Figaro szerkesztőjét, aki elszánt hírlapi harcot folytatott a pénzügyminiszter ellen. A Figaró, illetve a főszerkesztője, Calmette azt a célt tűzte ki, hogy Caillaux-t letörje és elsőpörje a közélet piacáról. Ebben a harcban minden eszközt felhasznált. Legutóbb leközölte Caillaux levelét, melyet tizenöt évvel ezelőtt írt kedvesének, a faximiliájét. Ez a levél inkább politikai vonatkozású volt és ezért használta fel a Figaró. Akinek a levél szólt, az ma a pénzügyminiszternek a felesége, akinek asszonyi büszkeségét és érzékenységét annyira sértette ennek a levélnek a leközlése, hogy a gyilkosságig elkeseredett. Ezért lőtte agyon Calmettet, a Figaro szerkesztőjét.

Tegnap délután öt óra felé egy elegánsan öltözött, sűrűn lefátyolozott hölgy jelent meg a Figaro épületében s az első emeletre ment, ahol a főszerkesztő irodája van. A folyosón Calmette után kérdezősködött egy ott álldogáló szolgától, a ki azt felelte neki, hogy Calmettenek látogatója van és csak jó idő múlva fogadhatja.

Este félhet óra volt már, a mikor Calmette kikísérte látogatóját, Bourget Pál irót, jó barátját.

Azzal elrendelte, hogy Caillaux feleségét azonnal vezessék magánzóbjába, majd ő maga is oda ment. Az ajtóhoz lépett, hogy fölcavarja a villámos világítást, de alig gyújtotta meg a nagy csillárt amikor belépett Caillauxné és Brovning revolverből négy-szer vagy ötször rálőtt a főszerkesztőre, aki veszedelmesen megsebesülve egy karosszékre rogyott.

A munkatársak beszaladtak és egy részük lefogta a merénylő nőt, mások meg egy

pamlagra ágyat vetettek a halálra sebzett Calmettenek. A lövések alatt, csipőjén és mellén sebesítették meg Calmette-t, altestén különösen veszedelmesen.

Caillauxné tette után teljesen nyugodtan maradt és kijelentette, hogy tudja, mit tett és hogy mi vár rá.

Elmondta, hogy Caillauxnak, Franciaország pénzügyminiszterének a felesége. Első férje Claretie Georges ügyvéd, Claretie Julesnek, a Theatre Francais nemrég elhunyt igazgatójának fia volt, aki a Figaró törvényszéki rovatának vezetője. Ettől azonban elvált és nőül ment Caillauxhoz. A Figaro szerkesztőségét nagyon jól ismerte. Volt férje állítólag szintén közreműködött a Figaróban Caillaux ellen indított hajszában és különösen az intim adatokat kutatta ki nagy buzgalommal.

Calmette Gaszton az éjjel a neuilly-i klinikán belehalt sebeibe. Megsebesülése alkalomával így kiáltott föl:

— En csak kötelességemet teljesítettem!

A pénzügyminiszter kedden reggel meglátogatta feleségét a törvényszéki fogházban, ahol roppant izgatottan várja sorsát a merénylő asszony.

Párisban éjszaka tüntetés volt és a tömeg az utcákon ezt kiáltotta:

— Vessen a gyilkos Caillaux!

A rendőrség harminc tüntetőt letartóztatott.

Caillaux lemond.

Párisi jelentés szerint Caillaux pénzügyminiszter ma leverten jelent meg hivatalában Bejelentette a kormányelnöknek, hogy visszavonul.

Ma minisztertanács volt, amelyen a kabinet reorganizálásáról volt szó.

Caillaux utóda Reusuld belügyminiszter lesz. Politikai körökben azt hiszik, hogy a reorganizáció nem menti meg a kabinetet, amelynek bukását a közel jövőbe várják.

Harc a márciusi vers körül.

Szávay Gyula és Márkus Miksanyilatkozatai

Megirtuk tegnap, hogy Márkus Miksa udvari tanácsos, a Budapesti Ujságírók Egyesületének közgyűlésén megtámadta Szávay Gyulát, a Vidéki Hírlapírók Orsz. Szövetsége elnökét a sajtóreformmal szemben való állítólagos magatartása és a márciusi verse miatt.

Szávay még aznap nyilatkozott s kimutatta, hogy Márkus valótlanosságot állított róla, merő népszerűség-hajhászatból.

A márciusi versre vonatko-

zólag pedig azt mutatta ki, hogy Márkus meghamisította a citátumot csak azért, hogy elménkedni tudjon felette.

Márkus ugyanis (saját lapja, a Magyar Hírlap szerint) ezt mondta:

«Egy versre akadtam, amelynek «Március» a címe, a Petőfi-társaságban mondták el és Szávay Gyula írta. Ebben a költő azt mondja, hogy ő a március és így folytatja:

«En vagyok a vihar, én vagyok a villám, Az örök földrengés, a forradalom.»

Befejezi pedig versét azzal, hogy:

«Ne törődjétek a veszéllyel, halállal, Aki énvelem tart, az örökre él!»

En koncedálok, hogy Szávay Gyulának meg volt a joga álláspontot foglalni, de akkor nincs joga odaállani, mint márciusi ifjunak és azt mondani, hogy aki ővele tart, az örökre él, stb.»

Erre Szávay azt felelte, hogy tényleg, ilyen számárságot magyar poéta nem mondhat, s nem is mondott, ilyen csak egy pesti udvari tanácsos mondhat, az is csak akkor, ha beszédet kell mondania s nincs mit mondania.

Mert a Március versben világosan az van megírva, hogy így tavasszal, mikor a mezők ébrednek, megbiborosodik, megvilágosodik kelet kapuja s beszáugd a világba «szórénült csikón egy meztelen lovas». Kérdik, ki ez a jövevény s ő azt feleli: «Ki lehetnek más, én Március vagyok.» Es elmondja, hogy ki is ő, többek közt «En vagyok a vihar, én vagyok a villám» stb. Tehát nem a költő mondja, hanem az a Március.

Ebben a dologban ma telefonon is felhívta Szávay Márkust perszadeálván, hogy ismerje be, mikép valótlanosságokat állított, rosszhiszemű és inkorrekt volt, a verscitatásnál pedig inkább ostobának tette magát, hogy csak egy sületlen viccet kisüssön. Márkus kikérte magának s kilátásba helyezte, hogy összehívja az egyesület választmányát, mert Szávay azt mondta, hogy elégtételt vesz magának. Szávay erre azt válaszolta, hogy ha személyes sértéseket tesz valaki, akkor ne bujjon a választmányok mögé. Végül mindkét kagyló lecsapódott s amit már fel nem vehetett a telefondrót, az egy uj levélben ment el a fővárosba. S most mindkét ujságíró egyesület új gyűlésre készül.

A debreczeni merénylet a Házban.

Budapest, márc. 17.

Mikor a debreczeni bombamerénylet után a képviselőház ülésén az elnök megtette részvétindítványát, tudvalevőleg ellenzék iréséről pótást tettek az indítványhoz és a Ház meglehetősen szenvedélyességgel tárgyalta a szomorú esetet. Legközelebb ismét szóba kerül a képviselőházban a debreczeni merénylet. Preszly Elemér interpellációt jegyzett be ez ügyben a miniszterelnökhöz. Az interpellációt a holnapi ülésen, délután öt órakor tárgyalják.

Legjobb hashajtó

az
Eulaxans tableta

Kapható a készítőnél

Dr. Sztankay Aba
„Nádor” gyógyszertárában
Szent-Anna-utca, Attila-tér.

Ma utoljára.

**Vigjáték ciklus.
III. sorozat.**

**Az idény
legbájosabb
vigjátéka.**

**A kis
cukros.**

Vigjáték 3 felvonásban.

És a kiváló
kacagató
kisérő műsor.

Csütörtöktől—
Vasárnapig

Rejtvenypályázat
bemutatása.

?

Féltestvérek.

Rendes helyárák!

SZÍNHÁZ.

Ma, szerdán két előadást tart a színház. Délután rendkívül mérsékelt helyárrakkal színe kerül Molnár Ferencz pompás bohózata, a Doktor ur. Ez lesz ebben a hóban az utolsó ifjusági előadás. A legközelebbi csak áprilisban, a husvét szünidő után lesz. A főszerepeket Halassi, Bányai, H. Serfőzi, Bérczi, Kormos, Rónai, Nagy Sándor játsszák. Helyárrak a rendes ifjusági rendkívül mérsékelték; ülőhely a földszinten bármely sorban, avagy az erkélyen, vagy páholyban 70 fillér, díák-álló 20 fillér, karzat 20 fillér. Jegyek még kaphatók a színházi pénztárnál. — Este Nemtudomka kerül színe.

Pethes Imre vendégjátékai. Pethes Imre, a Nemzeti színház kiváló művésze pénteken kezdi meg vendégszerelését a «Cyrano de Bergerac» című romantikus színműben. — A művész, aki Magyarországon először játszott e nagy kvalitású és roppant terjedelmű szerepet, erre a szerephez szerződött a Nemzeti színházhoz, amelynek azóta egyik legerősebb és legragyogóbb tehetségű tagja. Sokan, külföldi szaktekintélyek, tehát elfogultság nélkül ítélők, ki-mondották, hogy Pethes Cyranoja a legkiválóbb alakítás az egész kontinensen és francia collégájánál is jobban találja az óriás skálájú szerepet. A színház igazgatósága, tekintettel a rendkívüli érdeklődésre, amely a vendégművész fellépte iránt már most megnyilvánult, a jegyek arusítását már ma megkezdi.

Nemtudomka. Bakonyi és Huszka kitűnő operettje kerül ma másodszer színe. A szereplők ugyanazok, mint az első előadásban, melyet a közönség meleg érdeklődéssel és nagy tetszéssel fogadott. Ma este B) bérletes előadásban kerül színe.

A sikasztó könyvelő.

A bűnös barátok.

London Dezső könyvelőt, a kit a debreczeni rendőrség tartóztatott két rendbeli sikasztás büntette címén, ma átkisérték az ügyészséghez.

London Dezsőt barátai jutatták a züllés útjára. A sikasztásokat is ezeknek a közreműködésével követte el. — Februárban — a főnöke távollétében — mintegy 500 korona készpénzt vett ki a kaszszából s barátaival felment mutatni Budapestre.

Ekkor határozta el, hogy kétezer darab zsákot, Berger Dániel tudta és beleegyezése nélkül, elad. Az egyik barátja elvezette Grausz Mór budapesti géplakatoshoz, akivel megkötötte az üzletet.

A könyvelő barátai ellen, a kik bűnrészesek a dologban, az ügyészség kiterjeszti a vizgálatot.

Oroszország háborúra készül.

Pétervár, márc 17.

Ellentétben a cár békeszeretétéről szóló s a háborus híreket cáfoló jelentésekkel, minden ejl arra vall, hogy Oroszország szakadatlanul készül a nagy leszámolásra. Most egy katonai szaklap, a melybe kizárólag a hadsereg tagjai irnak, egyik cikkében mely a legénység neveléséről szól, azt mondja, hogy mindennap figyelmeztetni kell a katonaságot a közeledő háborúra. Itt az ideje már — mondja a harcias cikk — hogy szétzuzzuk a két germán birodalmat.

Psylander-előadások.

A közönség szives figyelmébe.

Az Uránia színház e hó 25. és 26-iki Psiländer előadások sikerének biztosítását illetőleg, tán nem is kell egyébre rámutatnunk, mint arra az érdeklődésre, melyet a város és a közel vidék közönsége, a világhírű mozzsinész debreceni vendégszerelési iránt tanusit.

Magát Psiländer Waldemár, a páratlan művészt, a kit a világhír legesebesebb szárnyu hírnökei kaptak szárnyaikra és kitűnő társulát nem is kell tán bővebben ajánlanunk, hiszen Psiländer éppen most áll a leglázásabb világerdeklődés központjában. Sokkal fontosabb azonban ennél, hogy most inkább a közönség érdekeit szolgáljuk és részletesen tájékoztassuk a publikumot a Psiländer előadások látogatásának módozatairól és hogy megkönnyítsük a pénztár pokolian nehéz helyzetét, hogy a közönség eddig nem tapasztalt mérvben megnyilatkozó igényeit a lehetőséghez képest kielégíthesse.

Eppen ezért a közönség szives figyelmét az alábbiakra hívjuk fel.

Psiländer Waldemár és társulata e hó 25-én és 26-án naponta két előadásban tart előadást az Uránia színházban.

Az első előadás mindkét napon este pontosan 7 órakor a második előadás 9 órakor veszi kezdetét.

A négy előadás mindegyikére a mozi pénztára már áru sitja a jegyeket délelőtt 10-től 1-ig és 2-től az előadás befejeztéig, amelyeken számokkal lesz jelezve: első, második, harmadik és negyedik előadás.

HIREK.

— **Bőjtű istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban szerdán délután 3 órakor bőjtű istentisztelet lesz.

— **Házi dalestély.** A debreceni városi dalegylet március 21-én, szombaton Mácsay Sándor dalegyleti kar-nagy vezetése, Rácz Károly fiai zenekarának közreműködése mellett a Royal-szál-

loda nagytermében társasvacsorával és tánccal egybekötött házi dalestélyt tart. Belépődíj: Ssemélyjegy 2 korona. Családjegy 3 személyre 4 korona. A dalestély kezdete este pont 8 órakor. Vacsora étlap szerint. A dalestély műsora: 1. Mi riasztja fel a magyart. Zimaytól. Versenymű. 1880. évben a kolozsvári dalversenyen e darabbal nyert első díjat a dalegylet. 2. Népdalegyveleg. Fráter. 3. Hardanger inászt. Kjerulf. 4. Barna kis lány. Medgyesy. 5. Téli éj. Möhriing. A műsor többi számát Rácz Károly fiai zenekara látja el. A dalegylet alapító és pártoló tagjai tagsági igazolványaikat a pénztárnál felmutatni tartoznak.

— **Az Uranus-színház műsorában sohasem csatlakozik a mozilátogató.**

— **A három testőr premierje az Urániában.** (Dumas világhírű regénye mozivásznon.) A kinematográfia művészi eseménye játszódik le az Uránia mozgóban ma, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton. Bemutatóra kerül a híres regényíró Alexander Dumasnak valamennyi munkája közül a legnépszerűbb «A három testőr». Érdekfeszítő és egyszersmind idillikus, olykor borzasztó, máskor meg ismét tele humorral. Meghódította e mű az egész világot, mert minden szereplője egy élő alak. Vagy szeretjük, vagy kárhoz tatjuk őket; de mindig felkelik figyelmünket és lekötik egész érdeklődésünket. Az Uránia mozgóképszínház mai premierje elsőrangú attrakció és előreláthatólag nagy tetszést fog aratni. Az Uránia egyébként célul tűzte ki, hogy a legszebbet és legjobbat nyujtsa, nem kimélve anyagi áldozatot, sem fáradságot, hogy ezt a törekvését honorálja a publikum, mi sem bizonyítja jobban, mint az a benső és igaz elismerés és szeretet, amely az Uránia mozgó iránt viseltetik a nagy közönség.

— **Az Uránia mozgó minden műsora a kinematográfia szenzációja.**

— **A kis cukros ma utoljára látható az Apollóban.**

— **Az Apollóban** okvetlen nézze meg a vigjáték ciklus befejező részét.

— **Sziveskedjék figyelemmel** kísérni mindenkor az Apolló hirdetését.

— **Aranyakat nyerhet** holnaptól kezdve mindenki, aki az Apollóba megváltja a jegyét.

— **Százötven menyasszony** és vőlegény szebbnél-szebb fényképeiben gyönyörködik a szemlélő a Gábor-féle Csapó-utca 10. szám alatti műterem kirakataiban. A csodás, bámulatraméltó képek Gábor János fényképész izlését és művészetét dicsérik.

URANIA

EGYHÁZTÉR
Telefon 12-51.

MÁRCIUS 25-ÉN
Szerda

MÁRCIUS 26-ÁN
Csütörtökön

WALDEMAR PSILANDER

és társulata vendégjátéka.

Bemutatóra kerül:

Dalborg báró fogadása.

Kinemaszkeccs.

3 mozgóképek, 3 színpadi felvonás.

EZT MEGELŐZI:

A pompás Páthé műsor.

ELŐADÁSOK: Este pontosan 7 és 9 órakor. Előadás közben bemenet nincsen!

Helyárrak e két napon: 1-50, 2—, 2-50, 3— K személyenként.

Ezen előadásokra a számozott jegyek elővétele már folyamatba van. — Elővételt d. e. 10-től 1-ig, d. u. 2-től folytonosan.

Személyesen vagy telefonon fenntartott jegyek folyó hó 20-ika déli 12 óráig lesznek félre téve, azon időn tul eladatnak.

REGÉNY.**A szeretet és gyűlölet.**

— De hát miért akar ön örökös kérdőjel maradni... vég nélkül gonyolódni?... Ön nem tudja, mire gondolok! Én pedig nem tudom, miben hisz és miben nem hisz!... Majd mélységes komolyságot, tartózkodó áldozatkészséget sejt az ember az ön párisi ünnepélyes arca mögött... majd pedig olyan szemlélőnek tűnik fel ön, aki mint dilettáns szívja a cigarettáját és fujja a füstöt a járókelők arcába!... Hát mit akar?... Én nem tudom... képzelje magát a helyembe... Nyugalanságtól zaklatott faluban vagyok... A felső les-herbiers-iek reszketnek a gondolatától, hogy egy hónap múlva minden istentisztelet meg lesz itt szüntetve; az alsó les-herbiers-iek ellenben örülnek ennek... Ma reggel láttam a szegény plebánost... No lássa!... már megint nevet!...

— Nem, nem nevetek!...

— Legyen szíves hát megérteni!... Nem ezt a bizonyos urat akarom megtartani les Herbiersben. A legnagyobb és legőszintebbsi tisztelettel viseltetem Bourgeois abbé iránt; de itt a kérdés semmi tekintetben sem személyi. Ugy élünk, mint barmok? ... vallás nélkül... vasárnapi mi-e nélkül... ne legyen pap, aki megkeresztelje, oktassa a gyermekeket, összeadja a jegyeseket, látogassa a betegeket, eltemesse a holtakat?... Ne legyen nekünk többé se karácsonyunk, se húsvétunk, se Ur napja, se szent-ségimádás?... Mindezek kiegészítő részét képezik társadalmi életünknek s mindezekről meg akar bennünket rabolni a szabdkömvesség!...

— Ez nagy szó!...

— Nincs más rá a francia nyelvben!... Az ember védelmezi szántóföldjét, tehenét, házat... Jogom van védelmezni hitemet, annak gyakorlatát, megnyilatkozását is egy Cudegué ellen!... Csak nem kívánhatja ön, hogy összetett kézzel maradjak, mikor a páholyban készülődnek minden csapásra, tanulmányozzák a falut, mint valami térképet, ostrom alá vesznek minden házat... és szenvedélyesen szeretik a rozszat, mint nekünk szeretnünk kellene a jót!... Ezekre gondoltam az imént!

Gondolatom itt hagyta önt, mert már huszszor is hallottam atyám elméletét az ökrökről. Ha valamely legelőt kellene védelmezni, bizonyos vagyok benne, hogy maga köré csoportosítana minden parasztot, puskával a kezében. De csak egy eszméről van szó... a legszebből, a leg-szentebből s az atyám nem törődik vele!... Egyénileg keresztény, de nem keresztény társadalmilag... Nem érti meg, mit vár tőle a falu!... Ön azt mondja néha, hogy én haragszom önre. Igaz, mert siralmas befolyást gyakorol rá, amely tréfával rontja le azt, amit én hónapokig építettem!...

— Ön tuloz!

— Például: én nógattam, hogy tegyen lépéseket Cudegué elmozdítására érdekében... Nem ismételte-e ön előtte — csak azért,

hogy szájaize szerint beszéljen — hogy a les-herbiers-i polgármestert nem verheti le egy társadalmi kérdésben a tanítója?...

— Most is azt hiszem!...
— Bizonyos benne?...
— Teljesen!...
— De igaza van-e?
(Folyt. köv.)

Háztulajdonosoknak

Debreczeni lakbérszabályzat	80 fillér.
Házber-nyugtakönyvecske.	40 fillér.
Házirend.	40 fillér.
Kapucédula (minden helyiség részére).	10 fillér.
Üres lakás bejelentési lap.	10 fillér.
Ismét kiadott lakás bejelentési lap.	10 fillér.
Építési engedély iránti kérvény.	10 fillér.
Lakhatási engedély iránti kérvény.	10 f-ert

Hoffmann és Honovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piacz-utca 49.

61/1914. tksz.

Árverési hirdetés kivonat.

Id. Schönfeld Ignác végrehajtónak Szilágyi Károly végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási újabb árverést 40 korona tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a derecskei kir. járásbírósg területén levő, Derecske községben fekvő, s a derecskei 1753. sz. betétben A l. 5. sz. 15964. hrszám alatt felvett szőlőre 300 koronában a derecskei 1754. sz. betétben 3021. hrszám a felvett ház udvarnak és 3022. hrszám a felvett beltelki kertnek Szilágyi Károly nevén álló $\frac{1}{2}$ részére együtt 438 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi április hó 6. napján d. e 9 órákor ezen telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 147., 150., 170. §§-ai; 1908. évi XL. t.-cz. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908. LX. t.-cz. 25. §.)

Derecske, 1914 január hó 8.

Fürt s. k.,
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Eperjessy
telekkönyvvezető.

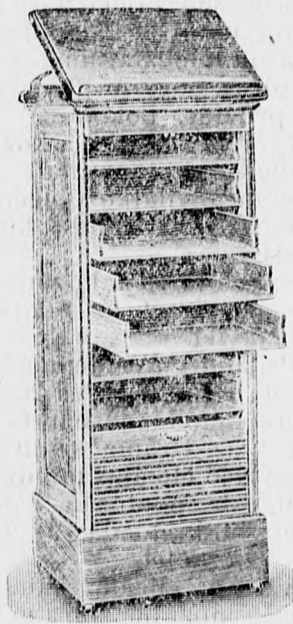
1978/1913. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyhídi kir. járásbírósgnak 1813. évi V. 1126/1. számú végzése következtében dr. Varga Kálmán ügyvéd által képviselt Fillerbank szövetkezet javára 2200 K s jár. erejéig 1913. évi november hó 15. napján végrehajtás útján felülfoglalt és 644 koronára becsült ingóságok u. m. butorok, szekér, hintó, szán stbi 2200 korona tőke követelés s jár. erejéig Nagylétán 1914 évi március hó 19. napjának déli 12 órákor nyilvános árverésen eladtnak.

Melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.
Kelt Székelyhid, 1914. évi febr. hó 22-én.

Kollárik Béla
kir. jbir. végrehajtó.

Redőnyös iromány szekrény.

Ára 90 korona.

Felállítható íróaljzattal,
9 angol fiókkal.

Magassága . . . 150 centiméter
Szélessége . . . 50 centiméter
Mélyége . . . 45 centiméter

MODERN AMERIKAI
IRODAI BUTOROK.

ThaiszArthur

papírnemű nagyáruháza

Debreczen, Piacz-u. 7.

TELEFON SZÁM. 223.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, tífus, himlő és egyéb ragályos betegségek télen fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő-szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárba, drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyak fertőtlenítésére, anti-septikus kötéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform szappan

finom, gyenge pipere-szappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemők-nél is; szépi, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Podormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájjviz. Szájbüzt rögtön és nyomatlanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnal, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. — Eredeti üvege 1 korona 60 fillér.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **Egészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet, valamint dr. Kovách Aladár kir. tanácsos „A koleráról és az ellene való védekezésről” való utasítását.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beküldése esetén 3 üveg Lysoformot, 2 drb szappant és 1 üveg szájjvizet.

Figyelmeztetjük a közönséget arra, hogy sok hamisítvány kerül utóbbi időben forgalomba, azért fontos, hogy mindig eredeti üvegben kérjük a lysoformot.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára Ujpesten.

Kedvezmény

a Debreceni Nagyújság

előfizetőinek!

Bugyi Sándor
a koplalóban.

Én meg a lú.

Irta: SIMON ISTVÁN.

Kiadja: Csáthy Ferenc
könyvkereskedő.

Bolti ára egy kötet 2.50.

A „DEBRECENI NAGYUJSÁG”
előfizetői 1 K 50 fillérért rendel-
hetik meg a Debreceni Nagyújság
kiadóhivatalában. A kedvezmény-
ben az újonnan belépő előfizetők
is részesülnek.

Legcélyszerűbb **Falra erősíthető**

klosettpapír-tartó doboz.

Szerkezete folytan egyszerre csak egy lap papir
 vehető ki, mely rögtön azután a következő lapot
 a nyíláson félig kihuzza, ezáltal a papirpazarlás
 ki van zárva. Külön betétek is. ♦♦♦♦ Kapható:

THAISZ ARTHUR
 PAPIRKERESKEDÉSÉBEN, DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 7. SZ. ALATT.

1 csomag 500 lap barna betét	30 fillér.
1 " 500 " fehér	36 "
1 fadoboz hozzá való.	2.40 "

halnagyszerkedése,
Központi vásárcsarnok.
Alapított 1820-ban.
Sürgőnycim: ZIMMER
halászmester. A Balaton
Halászati Rt. kizárólagos
képviselője. — Fiókület:
V. József-tér 13. Telefon
szám: 138—19.

♦♦♦♦ Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan,
♦♦♦♦ a legolcsóbb napi árakon teljesítetnek. ♦♦♦♦

Ügynököt keres egy könnyen
szállítható villamos
porszívókészülékhez

egy régi üzemkéses gyár. Ajánlatokat bizonyítvánnyal ellátva címre
 Hohe Provision P. Z. 2355. Rudolf Mosse, Prag Graben 6.
 kéretnek.

ARANY
 iőtőtoll
Penkala

Főraktár: **Thaisz Arthur**
 papírnemű áruházában
 Debreczen, Piac-u. 7. szám.

Jugyon
ADUNK
HASZNÁLATRA
 MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS
 BETÖRÉSMENTES, ÚJ PÁNCÉL

TAKAREKPERSELYT
 BÁRKINEK

Jugon
PESTMEGYEI
TAKAREKPENZTAR RT.
 BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 3.

AZ APRÓHIRDETÉSEK KÖZÖTT MINDEN SZÓ 5 FILLÉR, VASTAGABB BETŰVELSZEDETT SZÓ 10 FILLÉR.

APRÓ HIRDETÉSEK

FELVILÁGOSÍTÁST LEVÉLBELI TUDAKOZÁSOKRA INGYEN ADUNK CSAK A VÁJASZÁR SZÜKSÉGES BÉNYEGÉREKRE.

KÜLÖNFÉLÉK

Míg a készlet tart, az új „Béka áruház”-ban Piac- és Hatvan-u. sarkán, legújabb facouis selyem bluzok 10 K. Szövet etamin és batizt bluzok 5 K. 1 vég angol vászon, finom szálu 11 K. 1 kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 K. Szövet maradékok 140 cm. széles 3 K. Férfi ingek és fehéreneműek remek választékban. Fiu és lánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 226

Kézimunka üzletben fártas kisasszony azonnal jelvetetik Dénes piac-ut 58 sz.

Házmesternek gyermektelen házaspárt alkalmazok. Asszonyok lakástakarítást kell végeznie. Jelentkezni d. e. 11-12-

Szobafestő tanulókat fizetés mellett felvétetnek Schuller Sámuel Simonffy-utca 25. Telefon 806. 331

Valódi

édés, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota Telefon 79.

Senki

ne mulassza el és győződjön meg, hogy 202

Takács Vincze

fényképésznél, a nagytemplom mellett 12 drb levelező-lap nagyvitással együtt csak 6 korona.

Senki ne mulassza el!!

Konyha és előszoba

BUTOROK

készen és jutányos árral beszerezhetők

WEISZ FERENCZ asztalosnál,

József kir. herceg-u. 7.

Telefon 1090. 236

A legjobb gazdasági és tojó tyukok.

Zebrajelzésű Plymouth

fajbaromfi

tojások kaphatók Falusy Lászlónál Debreczen, Piac-utca 7. sz., papírüzlet. A bécsi kiállításán kitüntetést nyert törzsektől.

12 drb 6 korona.

Elveszett

barnaoltos him, vadász-kutya. Megtaláló 10 kor. jutalomban Darabos-u. 9.

Tanuló

vízvezetési szereléshez jó családból tisztességes értelmű fiú azonnal felvétetik. Csapó 31.

Elegáns

angol kosztümök és bár milyen estélyi és alkalmi ruhák pontosan és jutányos ár mellett készülnek

Moskovitznál

Széchenyi-u. 24. Pliszerozás, Guvlierozás díjtalan

ÓRÁK

mindennemű javítása ugyszintén zsebórák, ébresztő órák, éjjel világító számlapok, fali, inga és konyha órák. 14 kar. arany és ezüst függők. Női és férfi eredeti amerikai dublé lánczok, jutányos árral beszerezhetők

Belényesy Sándor

órák és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17. Törödék arany és ezüst beváltás.

Több

fűszerüzleti berendezések és Wertheim szekrények eladóak Ertekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Jó megjelenésű

ügyes 18-20 éves leány Stepper-cukrázdába Nagyváradon azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezni e hó 10-ig délelőtt 8-11 óráig Arany János-utca 61. szám alatt Debreczenben.

Ha valaki

olcsón akar

vásárolni, menjen 218

Varga és Balogh

hentes és mészárosokhoz Városi bérház 8. szám alá.

Mindig

friss marha, gyenge borjú és sertés hus, valamint háj zsirnak való kapható.

Házbéremelés miatt

üzletemből kiköltözöm és így a raktáron lévő üveg és porcellán árukot olcsó árral árusítom. GLÜCK GYULA Piac-u. 6. Olcsó képkeretezések.

Figyelem!

Hatvan-u. 4. sz. alatt 8 év óta fennálló műhelyem ajánlom a m. t. háztulajdonos urak figyelmébe.

Készítetek

vízvezeték, fürdőcsatornázási munkákat.

A mérnöki hivatal által előírt szabályok szerint. Terv és költségvetés díjtalan. Telefon 1069

Wilheim Ede

ü. v. 216

Csokonay-utca 15.

számu háznál egy utcai és egy udvari lakás bérebe vehető, kedvező feltételek, új épület.

Remekül éneklő

kanárik, faj galambok, madár eleség, virág magvak olcsón kapható Jókai-utca 52.

Kiadó

elköltözés miatt egy fűszer üzlet, 2szoba konyha, fűszekamara, pincéből álló lakás. Cim a kiadóban.

Kiadó

május 1-re 4 szobás modern lakás Péterfia 48. a.

Eladó

kisebb nagyobb ház Ertekezhetni Péterfia 48. a. az emeleten.

Legnagyobb

Gramophon raktár és a legújabb lemezek jutányosan Szendrő Sándor hángszer-kereskedésében kaphatók Debreczen, Battyány-utca.

Eladó

az Ajtó-utca 37. sz. igen jól jövedelmező ház, esetleg elcserelném kisebb házzal vagy szőlővel. — Amortizált kölcsön van rajta 15000 K. Ertekezhetni Sestakert Poroszlai ut 48. sz.

Tudja meg egész Debreczen Hogy

Óriás nagy szappan, „Englisch Bath Soap” és egy óriás nagy láda — Bruns-gyapot (legfinomabb vatta) érkezett és csak e héten kapható a következő Ieszállított árral! Óriás angol szappan — e héten csak — drbja 50 fillér, Kis angol szappan 24 fillér, Dr. Bruns, szép fehér tiszta vatta egynegyed kgr am 76 fillér, 100 gr. 48 fillér, 50 gr. 30 fillér. Családi-szappan 3 drb. 50 fillér. Kolozsvári Borax és Kátrány szappan 36 és 50 fillér. Szent-László és gyógyszer szappan 3 drb 1-80. Ezen szappan és gyapot vásárol csak e héten tart, mivel később ezen árak változnak. — (El ne felejtessen érdeklődni!) Kizárólag kapható Illatszertár (Hatvan-u. 11.)

Ezer áldást jelent

a háznál a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA”. A kezdő háziasszonyból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt háziasszonyok bőségesen találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudnivalók sokaságát.

Páratlanul áll

a könyvpiacra a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” elterjedése. Háromnegyed év alatt **800,000 példány fogyott el**, ezért joggal állítjuk, hogy a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” a

magyar könyvpiacz slágerje.

A tanulás nem szégyen, — palotában vagy konyhóban, méltóságos asszony vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja ezeket a pompás könyveket.

Megbecsülhetlen szolgálatot

tesz a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” asszonyoknak-leánynak egyaránt, mert nemcsak sütni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhetetlen könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el.

A jó tanács sohasem késő,

már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” eddig megjelent 51 kötetében, — ezért joggal nevezik ezeket a népszerű és nélkülözhetetlen könyveket a

háziasszony kincseskamrájának.

A „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” Kürthy Emilné szerkeszti, a „HAZTARTÁS” című népszerű 20 éves asszonyújság szerkesztője.

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Mind az 51 eddig megjelent kötetet **10 korona 20 fillér** beküldése ellenében bérmentve küldi meg:

lapunk kiadóhivatala.

Háztartás Könyvtára

Szerkeszti: Kürthy Emilné. Egy-egy füzet 20 fill.

EDDIG MEGJELENT:

1. Hus- és bőjtí levelek.
2. Levesbe való tészták és egyebek.
3. Különléle előételek
4. Tojás ételek.
5. Marha-, borjú- és sertés húsból készült ételek.
6. Szárnyasok és szárnyas vadak.
7. Nyul-, őz- és egyéb vadusok.
8. Halak elkészítése.
9. Különléle főzelékek.
10. Gyúrott és kifőtt tészták.
11. Élesztős tészták és rétesfélék.
12. Torták könyve.
13. Sós és édes mártások.
14. Édességek és cukorkák.
15. Vegyes sütemények.
16. Különléle italok.
17. Józsi kenyérsütés.
18. Fagylaltok, kocsonyák, krémek.
19. Gyümölcs-befőzés
20. Zöldség, uborka. stb. eltartása.
21. Gyermekszoba. (Gyermeknevelés.)
22. Szépségápolás.
23. Illatszerek.
24. Az egészség ápolása.
25. Lakás (Jókarbantartás) Takarítás.
26. Az asztal diszei. (Asztalterítés.)
27. Fűtés, világítás.
28. Mosás, pecsételtetés. Mosószappanok.
29. Háztartási. (Házi gyógyszerár.)
30. Háztartási tudnivalók.
31. A levásárlás művészete.
32. A konyha.
33. Társas étkezések rendezése. (Lakomák, tállalás.)
34. Egyszerű ételsorok. (Ebédek, uzsonák, vacsorák.)
35. Az éléskamara.
36. A pince.
37. A burgonya elkészítése 25 féle módon.
38. Teasütemények.
39. Konyhakert és gyümölcsös.
40. Diszkert és szökakertészet.
41. A vendéglátás művészete.
42. Hőgyek tanácsadója.
43. A nők sportja.
44. Gyermek higiénia. (Betegségek és azok gyógy.)
45. A fog-, száj- és köröm ápolása.
46. A női test ápolása.
47. Folttisztítók.
48. Hogyan ruházkodjunk.
49. Baromfi betegségek.
50. Baromfi tenyésztés.
51. Felfújtak és puddingok.

A könyvtár folytatódik.

Egyes kötetek megrendelésénél elegendő a szám feltüntetése
Egy-egy kötet ára 20 fillér.